

VASARNAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, V., BATHORY-UTCA 24. SZÁM.
(„Fala” Magyar Gazda és Földműves Szövetség.)
Telefon: 11-35-62.
Postafakarcékpénztári csekk száma: 23.133.

POLITIKAI HETILAP

Efőtizedei díjak a m. kir. földmivélségügyi miniszter által időnként kiadott „Rádios gazdasági előadások” című felvételek együtt: egész évre 4. félre 2, negyedévre 1 P.

Külföldre: egész évre 8, félre 4, negyedévre 2 P.

XII. Pius pápát,

Pacelli Eugeniót, 25 évvel ezelőtt, 1917 május 10-én szentelte püspökké az akkori pápa, XV. Benedek. Az első világháború utolsó hónapjaiban felszentelt püspökként a második világháború Szent Péter trónján találtá és az új világháború megpróbáltatásai közé sodródott keresztény emberség imádságos lélekkel tekint a szeretet vallása hirdetőjének, Krisztusnak földi helytartójára felé. XII. Pius pápa nemcsak a szeretet vallásának legfőbb papja, hanem egyúttal nagyfelkészültségű diplomata, politikus, nagytudású államférfi is. Mi magyarok különösen nagy szeretettel és örömmel tekintünk a jubileum napjaiban Róma felé, hiszen, amint tudjuk, Öszentsége pápává választása előtt, mint a betegeskedő XI. Pius pápa képviselője és államtitkára Budapesten járt az Eucharisztikus Kongresszus idején. Akkoriban nemcsak reprezentált Budapesten, hanem alaposan megismerte Magyarország helyzetét és sorát is. A Magyarországi és a magyarok iránti szeretetének azóta is ismételtlen adta tanubizonyosságát is. A magyarok büszke arra, hogy a kereszténység legfőbb képviselője szeretetére és megbecsülésére tartotta érdemesnek hazánkat és népünket, amely most is betölti évszázados hivatását: védelmezi a kereszténységet Kelet hordáival szemben...

Az otrantói csata

huszonöt esztendővel ezelőtt, 1917 május 15-én folyt le, világhíressé vált hadisíngere szervezte a magyar hadiféltérvezést. Horthy Miklós kormányzó Urunk által akkor a Novara parancsnoki hidján és a rendelkezésre álló három hajóval úgyszólván egy egész hadrajt semmisített meg; az itélőket során 22 ellenséges órhajó, 2 romboló, 3 szállítóhajó és egy repülőgépet semmisített meg. A hadvezérei képessége és az ősi magyar virtus gyönyörű diadala volt ez a tengeri csata a számbelileg óriási fölényben lévő ellenséggel szemben. Most, amikor a magyar nemzet szövetségesei oldalán ugyancsak számbelileg fölényben lévő ellenségek ellen vív élet-halál harcot, halás örömmel fohászkodik a Magyarok Isténéhez, aki a legvalóságosabb időkben Horthy Miklóst állította a nehéz feladat előtt álló kicsiny magyar-osztrák hadiflotta élére és ugyancsak őt küldötte a nemzet élére, amikor a magyarságnak létekvésztető silyantított hajóját kellett átvezetnie Trianon szorosán. És a Novara hőse fényesen vezette útján a tőrékeny,

kicsiny bárkát! A hatalmas, jól felszerelt hadihajó-óriások — Csehszlovákia, Nagyrománia és Jugoszlávia — zátonyra futottak, felrobantak, eltűntek a tűrténelem tengerében, Horthy Miklós hajója pedig diadalmasan halad tovább célja felé... A

diadalmas otrantói csata évfordulóján halás szívvel fohászkodunk minden magyar az egék Urához, tartsa meg erében, egészségben a Novara hajóját és Magyarországi mostani hőselkü Parancsnokát. S az imádsággal együtt szent fogadalom kovácsol egybe minden magyar

szívet: Mint ahogyan akkor, a Novarán, így a mostani sorsdöntő időkben is, a Parancsnok szavára mindenki ott áll, fegyelmet, híven a feladeten, hogy megtegye kötelességét Istentért, Hazáért, Kormányzónkért...

A hitelszövetkezeti mozgalom a békére való felkészülés munkáját végzi

Az Országos Központi Hitelszövetkezet a Felvidék visszacsatolása után gyors ütemben fogott hozzá az idegen uralmat átvesztelt s kötelekché visszakerült hitelszövetkezetek átszervezéséhez és megsegítéséhez. Ennek a munkának egyik legszebb eredményét láthatjuk Rozsnyón. *Most érte el a Rozsnyói Járási Hitelszövetkezet fennállásának 30. éves évfordulóját s fejlődési adatainak vizsgálatát tanulmányos léptet ad Rozsnyó gazdasági életmüködéséről.*

A visszatérés óta üzletrésztükéje 5120 P-ről 50.000 P-re, tartaléka 1666 P-ről 13.046 P-re, takaréktétállományja 214.384 P-ről 650.000 P-re, kielhelyezéseinek összege pedig 95.440 P-ről 700.000 P-re ugrott föl.

A jubileumi díszközgyűlés a városháza nagytérjében zajlott le, melyet zsúfolásig megtöltött a város és a járás közönsége. Az Országos Központi Hitelszövetkezet Schandl Károly dr.

titkos tanácsos, alelnök-vezérigazgató képviselte s ő mondotta Kirschner Zsigmond hitelszövetkezeti elnök megnyitja és beszámolója után az ünnepi beszédet.

— A mai súlyos történelmi időkben — kezdte előadást — csak annak a népnek van jövője, amelyik önmagában bízik és saját erejére támaszkodik. A gyenge, idegen segítő kére vör nemzetek egymás után buknak el. A magyar nép bizalommal és erejének legvégsőkéig való fohászával készül a bolszevitas ellen. Ugyaneukor íthón is fokozottabban kell felkészülni. Ezt a gondolatot az összelőgnak és az önszorgalom a gondolatát jötttem el hirdetni. Rozsnyóra Széchenyi István és gróf Károlyi Sándor zászlóval.

— Pár évvel ezelőtt — folytatta Schandl Károly — mikor a trianoni békeszerződés s a magyar nemzet lélekben és fegyverekben megindult az erősítés útján, Rozsnyón, a város szélein szerény kis hitelszövetkezet tevékenykedett. Ma pedig már a Rozsnyói Járási Hitelszövetkezet a város központjában, a Fő-téren működik s méltó helyet foglal el a 1500 hitelszövetkezet sorában.

— A hitelszövetkezeti mozgalom a békére való felkészülés munkáját végzi, saazzerék egyrészt benne és valószínűleg meg az egy mindannyiért és mindannyi egyért gondolatát. Nem állami pénzből, hanem a tagok öszzeszedt tőkéből származik az a kb. 400 millió pengő, mel a hitelszövetkezetek hálzáat a magyar gazdasági életet szolgálja.

Bubins Mihály megyéspüspök felszólalásában visszamelekezett fiatal lelkes müködésére, midőn Vágmedencén hitelszövetkezetet szervezett, azt 15 éven keresztül vezette a nehéz háborús években egyedül volt elnök, ügyvezető és könyvelő. Akkor az OKH-val együtt dolgoztam — mondotta — ma is örömmel jöttem el erre a gyűlésre, hogy példát adjak hűveimnek és papjainak, mivel a szövetkezetek mindig szorgalmat, nyitottságot, papri hűvességét, teljességét is.

Michailovits Árpád dr. polgármester, Csurgay István dr. főszolgabíró, továbbá a szomszédos testvérszövetkezetek kiküldöttének felszólalása után a lételemelő díszközgyűlés a himnusz elnökölésével ért véget.

A miniszterelnök beszéde a harctérre induló honvédekhez

Május 9-én délben az egyik hadszíntéren induló honvédségi alakulatunk beosztására megjelent Kállay Miklós dr. miniszterelnök is. A miniszterelnök ez alkalommal a következő beszédet mondotta a honvédezőknek főnököknek felkérésre:

— Honvédek! Magyar katonák! A vezérkar főnöke állított életek, hogy egy nemzet nevében bücsüztassalak benneteket, én pedig bücsüszorongással válok meg tőletek, akik kimentek a harctérre, hogy harcoljátok nemzetünk aprajárt, nagyjáért.

— Hiszem, hogy meg fogjátok állani helyzeteket, hiszem és bízom abban és kérem a magyarok Isténét, hogy segítsen benneteket vívesza minél nagyobb számban, minél több győzelemmel és minél több fegyverrel kezeteiben.

— Most pedig kötelező ígéretet tesztek előttek, hogy itthonmaradt hozzátartozóitokról soha meg nem feledkezőnk, róluk gondoskodunk, úgy, ahogy ti odakünn harcoltok. Arra fogunk törekedni, hogy azok, akik itthon maradtak, a titekek, ne sajnáljanak benneteket, hanem bücsükk legyenek arra, hogy hozzátartozóik odakünn érték harcolnak.

Jelentés a magyar-orosz arcvonalról

A szovjet hadszíntéren müködő magyar seregetestek arcvonal az elmúlt hét különböző események nélkül s aránylagos nyugalomban telt el. Az ellenség régebbi támadó kísérletei nem ismétlődtek meg s minden erejével állásai megerősítésén dolgozik. Kiseb magyar egységek sikeresen folytattak felderítő vállalkozásaikat.

Az ellenség tűzértségi tevékenysége időnként szörványos zavartűz formájában nyilatkozott meg, amelyet saját úteink és aknavetőknek hatásos túzrajtaütésekkel viszonoztak.

A légi tevékenység mindkét részről meglétkünl.

Az arcvonal mögött müködő biztosítóesapatoknál székebb területre szorítottak a müködési területen garázdálkodott orvölvesz bandákat s azoknak több kitűzött kísérletét visszaverték.

Veszteségeink csekélyek.

Megalakult a szaki gazdakör

Vasárnap, május 10-én alakult meg Szék közsz. gazdaköre.

Az alakuló közgyűlést *Magyar Géza* evangélikus lelképés nyitotta meg, hangsúlyozta az összefogás fontosságát, majd megalakult a gazdakör tisztikara. **Disztek** lett *Váner György* elnök *Magyar Géza* alelnök, **Talács** Zoltán és **Valtkó Ferenc** jegyző *Guth Vilmos* penztárnok **Valtkó Mihály** ellenőr **II. Kovács Mihály** házvezető *Karász István* könyvtáros **II. Mészáros Ferenc** a számviteli bizottság elnöke; **vélez Mészáros József**, tiszai **Pap József** és **Takács József** választmányi tagok; **Törtes László**, **Guth Vilmos**, **Mészáros István**, **Hajós Kálmán**, **Kovács Mihály**, **Letenyei László**, **B. Szabó János**, **Valtkó József**, **K. Szabó János**, **Mészáros László**, **Halmi Ferenc**, **Járáds János**, **Mészáros Miklós** és **Kosárszki József**.

A tisztikar megalakulása után **Kovács János**, a Falu-Gazdaszövetség titkára ismertette a Szövetség célkitűzéseit és hangsúlyozta az összefogás fontosságát, tolmácsolta a Szövetség központjának közlését.

AZ ÖRSZÉGSÉGUNK VEZETŐI AZ ORSZÁGOS GAZDASÁGI SZAKOKTATÁSI TANÁCSBAN. B. Ánffy Dániel báró földmívelésügyi miniszter **Mayer János** ny. miniszter, titkos tanácsost, a Falu-Gazdaszövetség elnökét és **Szecker László** dr. n. kir. gazdasági főtanácsost, a Szövetség ügyvezető igazgatóját 1944 december 31-ig tartó hatályúval az Országos Gazdasági Szakoktatási Tanács tagjává kinevezte.

A visszatért Kolozsvár négyes ünnepi hetét tart. Az első napján 9-én nyitotta meg **Tosnádi Nagy András**, az Országos Adami és Művészeti Tanács elnöke a Matyas király Diákháza rendezett erdélyi irodalmi est bevezető beszédével. Ismertette az erdélyi magyar irodalom és művészet hazaköltözésének tendőskörét, nemzetközi és nemzetemegtartó munkáját. Beszede után Erdély legkiválóbb írói egy-egy elbeszélésüket olvasták fel. A város széneszei példaszavattal, énekzsmálval szerepeltek. Masnap délelőtt az er-

Tangóharmonikát Gramofonk Rádiót Hangszert

Szaküzletben vegyen.

MARNITZ

zenei központ

VIII., József-körút 37-36

Fiók: Szolnok, Kosseth tér 1. 3. —
Lorantk: Gyöngyös, Kosseth-utca 3. —
Módosk: Jászv. u. 40.

Képes árjegyzék és Ismertetők ingyen!

erdélyi múzeumban nyílt meg a Művészeti Hetek kiállítása.

XII. Pius pápa püspökké szentelési jubileumának magyarországi megünneplése

XII. Pius pápa püspökké szentelésének huszonegyes fordulója alkalmából a Szent István bazilikában május 10-én délelőtt tartották meg a pápai jubileumi hálaadó szentmisét. *A szentmise megjelent nagybányai Horthy Miklósné, a koronázói hírlése, Angéla Rotta c. érsek, apostoli auectus, Koburg József herceg, Széchenyi Bertalan gróf, a felsőház elnöke, Szinyei-Merse Jenő, a képviselőház elnöke, Radassy László igazságügyminiszter, Fülöp Szombathelyi Ferenc vezér, az erdélyi honvédelmi főnöke és még sok más életkötő.*

olyan szerepet töltsön be, amely kegyetlen megpróbáltatások közepette is becsületes gazdagította és nemesítette s amely mindig értékes mozzanatai fog maradni az európai történelemnek és kultúrának. Ha a vatikáni apostoli könyvtár Pál pápáról elnevezett második termékek egyik freskója megőrüljön Corvin Matyas emléket, aki Budán pompás és gazdag könyvtárat alapított, egyáltalán lerója háját és elismerését Magyarország iránt olyan díszettel, amely kiválóan egyérik kifejezésében a vatikáni térképteljesítő egyik szép felirattal: „Magyarország, egykor Akadémia, amely híres mezőzinek terményeségéről, aranyának bőségéről és lakóinak vitéségéről, megszakítás nélkül keresztény királyok uralma alatt áll...”

Az ünnepies szentmise során **Serédi Jusztinián** bíboros hercegprímás Krisztus egyházának esodálatos jogfolytonosságáról mondott szentbeszédet.

A pápa jubileumát országszerte hódoló szeretettel ünnepelet meg a magyarság.

Értékesítési visszatérítést fizet a Mezőtermelő és Értékesítő Hagya Szövetkezet

A Mezőtermelő és Értékesítő Hagya Szövetkezet tagjainak az általuk 1941. évben értékesítésre bekludított, még után, szövetkezeti elvételnek megfelelően, fizetési eredményből idén is **100 kg/évtet P 3.- utalagos árkiegészítést** fizet készpénzben.

Figyelmet érdemlő eredményez különösen ma, mert a harmadik évi rossz termés miatt az elmúlt évben nagyon kevés méz került piacra és az árulmányt a szövetkezet forgalma is nagyon megeredte.

A méhészek bizalma mégis lehetővé tette a nehezségek leküzdesét s az így mutatkozó hasznát elsősorban a termelők élvezik.

XII. Pius pápa 1938-ban, amikor az Eucharisztikus kongresszus, mint a Vatikán államtitkára, a pápa képviselőben Magyarországon járt, a Földművelésügyi és Állattenyésztési miniszter ünnepi ebéden szerzetorjás szavakkal méltatta Magyarországi történelmi hivatását. Beszédében többek között a következőket mondotta:

— Ez a nép, mely keletreli jött és lelkeiben a keleti gondolat üdöklő mélységét hordozza, anélkül, hogy elvesztette volna sajátos jellemvonásait, naggyá nőtt a nyugati földön, melyet új hazájának választott, részesei a nyugati civilizációnak, megerősödött és megzslított általa és benne s fokolatozón készült arra, hogy ezzel a civilizációval szemben

A miénknél fejlettebb a bolgár szövetkezeti mozgalom

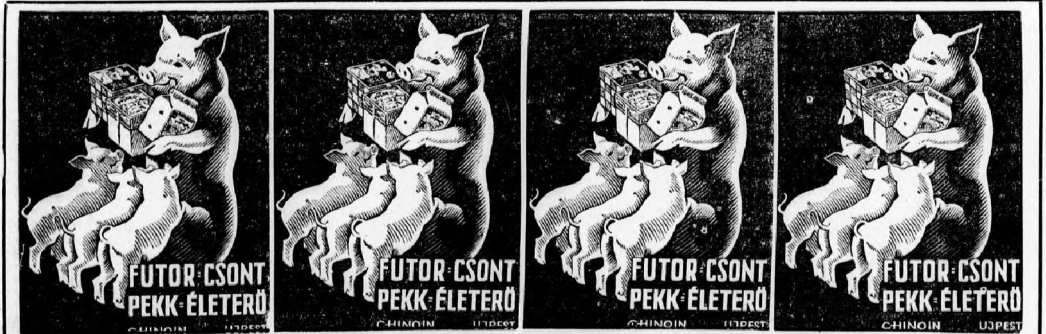
Kuncz Odón dr. előadása

A Magyar Külgügyi Társaság „Balkán bizottsága” előadásorozat keretében dr. Kuncz Odón egyetemi tanár előadást tartott „Bolgár szövetkezeti mozgalom” címmel. Előadásában kiemelte mindenekelőtt azt a nagy hasonlóságot, amely a magyar és a bolgár szövetkezeti mozgalom között fennáll és rámutatott különösen arra, hogy a hasonló szellemben elindult bolgár szövetkezők már sok olyan dolgot is megvalósítottak, amik a magyar szövetkezőknek ezidáig csak vágyai, törekvései.

Ha a bolgár szövetkezeti mozgalom eszmei tartalmát vizsgáljuk, rájövünk a következőkre:

1. Részletesen ismertette ezután az előadó a bolgár szövetkezetek szervezeti és az egyes szövetkezetek legfontosabb fajait.
2. Befejezésül kidomborította azt a haladást, amelyet a bolgár szövetkezeti mozgalom a magyarral szemben megélt. E haladást jelzik a következő tények:
 1. Szövetkezeti joguk sokkal tőkeletesebb, mint a miénk. Mert amíg mi meg mindig ragaszkodunk több, mint 67 éves primitív jogunkhoz, addig a bolgárok törvényezőre emelték N a g y Ferencnek 1904. évi átrendelt törvénytervezetét és azt 1911-ben továbbfejlesztették.
 2. Az álszövetkezetek problémáit gyökeresen és véglegesen megoldották, és pedig azon az úton, melyre a magyar törvényhozás 1920-ban a hitelszövetkezetek terén lépett. Bulgáriában semmiféle faljú szövetkezet sem alakult és működhetik a szövetkezeti bank engedélyre és hatátoztatására nélkül.
 3. A bolgár szövetkezeteknél megoldást nyert a szövetkezeti hitelezés kérdése is.
3. De különös jelentőségre emelkedett Bulgáriában a szövetkezeti mozgalom a nmi időben, mert azt az új gazdasági rendszer jelenti, amelynek jegyében Bulgária méltó helyet foglal el új Európa fiatal nemzetei között.

1. Ez a mozgalom kizárólag az egyszerű kismembek érdekében mozog. Bulgáriában a falu és a dolgozókat együtt menelnek.
2. A bolgár szövetkezeti mozgalom a népi és szociális politika egyetlen eszköze. Mert nemcsak védelmet adott a falusi árt- és hitelszorsora pusztításával szemben, hanem támogatására és a földhűzöttatott kismembek a siet a legfontosabb, tökéletesen megszervezi a mezőgazdasági értékesítést.
3. Végezetül, e szövetkezeti mozgalom nemzeti és vallásos mozgalom, amelyben nyoma sincsen a radikális, materialnak, nemzetköziségnek vagy materializmusnak.

Minden gazda tudja, hogy állatait a pusztulástól a Chinoi gyártmányú DISTOL menti meg

Ezért bízik minden gazda a Chinoi gyártmányú FUTOR-csontrépkéző s PEKK-D-vitamin készítményben

